

1. »Mrs Ples« ime fosila avstralopiteka. Za katero vrsto A gre in ali je potencialni prednik rodu Homo.

Australopithecus afarensis. Je potencialni prednik rodu Homo (je gracilna vrsta), vendar prehod med avstralopiteki in rodom Homo še ni popolnoma pojasnjen.

2. Kako hrano so jedli robustni avstralopiteki in kako to vemo?

Jedli so raslinsko hrano (herbivori). To vemo iz oblike in obrabljenosti zobovja, velikosti sagitalnega grebena, ki kaže na močne žvekalne mišice, velikosti mandibule, ...

3. Na severnem Škotskem najdeš fosil neandertalca. Ali je to čudno? Zakaj?

Mislím, da ni čudno, saj so neandertalci naseljevali ozemlja nekje do sredine Anglije, kar pomeni, da bi se v obdobju med ledenima dobama lahko naselili tudi bolj severno (celo do severne Škotske). Je pa res, da iz tistega področja ni arheoloških najdb neandertalcev, zaradi česar bi bila ta najdba zelo pomembna.

4. Kaj so Gunz, wurm, riss?

So ledene dobe.

5. V katero kulturo spadajo ročne sekira in ali je neandertalec to orodje uporabljal?

To orodje spada v Acheuliansko kulturo (2. način obdelave orodja). Neandertalec je to orodje uporabljal.

6. Na Sibiriji odkriješ človeški fosil: 1500ccm, nima brade in datiran na 30 000 BC. Ali te do ta najdba naredila slavnega (= bo pomembna najdba)?

Da, ta najdba bo pomembna, saj glede na opis to okostje pripada Homo neanderthalensis, ki pa naj bi se 30 000 BC že umaknil iz Azijskih ter severnih območij. Tedaj naj bi živel samo še na južnem delu Evrope, kjer pa je 28.000 let nazaj domnevno tudi izumrl. Poleg tega pa obstaja domneva, da naj neandertalci ne bi živeli v krajih, kjer so zimske temperature padle pod 0°C (Sibirija pa je znana kot izredno hladno področje), vendar pa neandertalce smatramo tudi kot prvo skupino ljudi, ki so med interglaciali živeli tudi v subarktičnem okolju.

7. Kaj predvideva model nadomestitve, razloži?

Model nadomestitve je najbolj splošno uveljavljen model razvoja Homo sapiensa. Predvideva, da se je razvoj H. Sapiensa začel v Afriki pred približno 200.000 leti. Predniki, ki so se iz Afrike preselili tudi v Evropo in Azijo, so se izven Afrike samostojno razvijali (H. erectus, H. heidelbergensis, neandertalec) a so izmurli. Medtem pa se je razvoj v Afriki nadaljeval do sodobnega človeka (H. sapiens), ki pa se je uspešno razširil po celotnem svetu. Izvor sodobnega človeka je torej v Afriki.

8. Ali je H. erectus lahko prednik Avstralcev?

Da, saj je bil Homo erectus prvi, ki je naselil še druga zemlja poleg Afrike (tropska in subtropska področja Azije ter zmerno topla področja Evrope). To pomeni, da pred to vrsto nihče ni mogel naseliti Avstralije (saj je bila fizično ločena od preostalega sveta) in so bili naslednjiki Homo erectusa tisti, ki so poselili Avstralijo.

9. Katera sta dva pomembna genska označevalca in zakaj sta tako pomembna?

Mitohondrijska DNA in Y kromosom. Pomembna sta zato, ker se mitohondrijska DNA vedno prenese na potomce, Y kromosom pa se deduje po moški liniji. Tako lahko izvemo, kako daleč nazaj sega linija mitohondrijske DNA in s tem najstarejša ženska (mitohondrijska Eva), ki je to DNA imela, po moški strani pa lahko določimo moškega, ki je prvi imel ta Y kromosom (Y Adam). S to metodo lahko spremljamo spremembe, ki izvirajo iz predhodnih generacij in se prenašajo le po eni od dveh starševskih linijah.

Pomembna je tudi jedrna DNA, s pomočjo katere lahko izvemo ali je prišlo do križanja med neandertalcem in Homo sapiensom.

- ➔ Ne vem, če sta bili pri tem vprašanju mišljena mitohondrijska in jedrna DNA ali mitohondrijska DNA in Y kromosom. Prej bi rekla, da sta mtDNA in Y-kromosom, saj se ta dva dedujeta le po eni starševski liniji in sta zato nerekombinantna.

10. Ali so pripadniki ljudstva San moderni ljudje? (se pravi ali so Homo sapiens)

(ljudstvo San = grmičarji / bušmani). Da, pripadniki tega ljudstva so moderni ljudje. Njihova kultura se je domnevno razvila kmalu po prehodu med erectusom in sapiensom. (vir: Wikipedia ☐)